

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 02-10-2014

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/5909/02-10-2014

ΑΠΟΦΑΣΗ 138 / 2014

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε στην έδρα της την Τετάρτη 6.8.2014 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, σε συνέχεια των από 2.7.2014 και 30.7.2014 συνεδριάσεων, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν ο Πέτρος Χριστόφορος, Πρόεδρος της Αρχής και τα τακτικά μέλη Λεωνίδα Κοτσαλής, ως εισηγητής, Δημήτριος Μπριόλας, Αντώνιος Συμβώνης, επίσης ως εισηγητής, Κωνσταντίνος Χριστοδούλου, Πέτρος Τσαντίλας και το αναπληρωματικό μέλος Γρηγόριος Λαζαράκος σε αντικατάσταση του τακτικού μέλους Αναστάσιου – Ιωάννη Μεταξά, ο οποίος, αν και εκλήθηκε νομίμως εγγράφως δεν παρέστη λόγω κωλύματος.

Στη συνεδρίαση παρέστη επίσης, με εντολή του Προέδρου, χωρίς δικαίωμα ψήφου, η Μαρία Αλικάκου, ελέγκτρια νομικός, ως βοηθός εισηγήτρια ενώ απουσίαζε λόγω κωλύματος η βοηθός εισηγήτρια Ευφροσύνη Σιουγλέ, ελέγκτρια πληροφορικός. Επίσης, παρέστη, με εντολή του Προέδρου, η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του Διοικητικού-Οικονομικού Τμήματος της Αρχής, ως γραμματέας.

Στη συνεδρίαση της 2.7.2014 και μετά την υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΞ/3945/23-06-2014 κλήση της Αρχής προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (εφεξής «ΥΠΑΙΘ») παρέστη ο Α, Διευθυντής ... ΥΠΑΙΘ, ως εκπρόσωπος του ΥΠΑΙΘ, ο οποίος ζήτησε αναβολή και ορίστηκε νέα ακρόαση στις 30.7.2014.

Στη συνεδρίαση της 30.7.2014 παρέστησαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Α,

Διευθυντής ... ΥΠΑΙΘ, ο Β και η Γ, υπάλληλοι ... ΥΠΑΙΘ και η Δ, επιστημονική συνεργάτης του εκτελούντος την επεξεργασία Χαροκοπείου Πανεπιστημίου.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Η Αρχή ενημερώθηκε για το πρόγραμμα Ε.Υ.ΖΗ.Ν. (Εθνική Δράση Υγείας για τη Ζωή των Νέων) από σχετικά αιτήματα που υποβλήθηκαν στην Αρχή (βλ. υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/1047/17-2-2014, Γ/ΕΙΣ/2928/24-4-2014 Γ/ΕΙΣ/3234/23-5-2014, Γ/ΕΙΣ/3288/26-5-2014).

Η Αρχή κατά την εξέταση των ως άνω αιτημάτων διαπίστωσε ότι σύμφωνα με την υπ' αριθμ. πρωτ. 193728/Γ4/17-12-2013 εγκύκλιο του ΥΠΑΙΘ, το ΥΠΑΙΘ, μετά την εφαρμογή του προγράμματος Ε.Υ.ΖΗ.Ν. (εφεξής «Πρόγραμμα») κατά το σχολικό έτος 2012-2013, συνεχίζει την υλοποίησή του και κατά το σχολικό έτος 2013-2014.

Το εν λόγω Πρόγραμμα περιλαμβάνει αξιολογήσεις της σωματικής διάπλασης και της φυσικής κατάστασης των μαθητών από τους καθηγητές φυσικής αγωγής καθώς και αξιολογήσεις των συνηθειών διατροφής και φυσικής δραστηριότητας των μαθητών μέσω ηλεκτρονικής συμπλήρωσης ερωτηματολογίου στα εργαστήρια πληροφορικής των σχολείων. Το σύνολο των αξιολογήσεων (ανθρωπομετρία, φυσική κατάσταση και ερωτηματολόγιο) εισάγεται στη Διαδικτυακή Πλατφόρμα για το εν λόγω Πρόγραμμα (<http://eyzin.minedu.gov.gr>)¹.

Μετά την ολοκλήρωση της εισαγωγής του συνόλου των μετρήσεων κάθε μαθητή, γίνεται αυτόματη επεξεργασία των δεδομένων και δημιουργείται μονοσέλιδη ατομική αναφορά για κάθε μαθητή με τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων. Οι αναφορές πρέπει να εκτυπώνονται και να παραδίδονται στους μαθητές ή στους γονείς τους στο πλαίσιο εκδήλωσης στο σχολείο. Για την διασφάλιση των προσωπικών δεδομένων των μαθητών, η καταγραφή των μετρήσεων των μαθητών στην ηλεκτρονική φόρμα του Προγράμματος γίνεται μόνο με τη χρήση Αριθμού Μητρώου.

¹ Ειδικότερα για το σχολικό έτος 2013-2014 οι μετρήσεις διεξήχθησαν σε όλες τις τάξεις των Γυμνασίων και στις Α' και Β' τάξεις των Λυκείων (κάθε τύπου) και έγιναν σε όλους τους μαθητές και τις μαθήτριες που έχουν δικαίωμα συμμετοχής στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής (δηλαδή διαθέτουν Ατομικό Δελτίο Υγείας, σε ισχύ, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις). Εξάιρεση, αποτέλεσε το παλίνδρομο τεστ αντοχής, για το οποίο

Το εν λόγω Πρόγραμμα, στοχεύει στη διασφάλιση της υγιούς ανάπτυξης των παιδιών και των εφήβων, μέσα από την υιοθέτηση ισορροπημένων συνηθειών διατροφής και σωματικής δραστηριότητας, στη διαχρονική καταγραφή των σωματομετρικών χαρακτηριστικών, της σωματικής δραστηριότητας και της φυσικής κατάστασης όλων των μαθητών των Νηπιαγωγείων, Δημοτικών και Γυμνασίων της χώρας και στην έγκαιρη πρόληψη υγείας για τα παιδιά και τους εφήβους, ακόμα και σε περιπτώσεις, όπου αυτή δεν θα ήταν εφικτή λόγω γεωγραφικών, οικονομικών ή άλλων περιορισμών. Η διαδικασία των αξιολογήσεων και η δημιουργία των ατομικών αναφορών γίνεται αυτόματα στην διαδικτυακή πλατφόρμα.

Σύμφωνα με τις οδηγίες χρήσης του εν λόγω Προγράμματος (Οδηγός² χρήσης διαδικτυακής πλατφόρμας E.Y.ZH.N. από την εταιρεία COMSYS), για κάθε μαθητή συλλέγονται τα γενικά στοιχεία ήτοι τάξη, φύλο, τμήμα, ημερομηνία γέννησης, αριθμός μητρώου, ημερομηνία αξιολόγησης, τα στοιχεία ανθρωπομετρίας ήτοι ύψος, βάρος, περίμετρος μέσης, οι μετρήσεις φυσικής κατάστασης ήτοι παλίνδρομο τεστ αντοχής 20 μέτρων, άλμα σε μήκος χωρίς φόρα, αριθμός αναδιπλώσεων σε 30 δευτερόλεπτα, παλίνδρομο τεστ ταχύτητας 10x5 μέτρων, δίπλωση από καθιστή θέση με τεντωμένα γόνατα καθώς και τα στοιχεία των συνηθειών διατροφής και φυσικής δραστηριότητας, τα οποία καταχωρούνται από τους μαθητές σε ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο που περιλαμβάνει 27 σχετικές ερωτήσεις (όπως αν ο μαθητής τρώει αλμυρά ή γλυκά αρτοσκευάσματα του εμπορίου στο πρωινό, πόσες ώρες παρακολουθεί τηλεόραση και ασχολείται με ηλεκτρονικά παιχνίδια σε εβδομαδιαία βάση κλπ).

Η Αρχή, στο πλαίσιο εξέτασης της ως άνω υπόθεσης, με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΞ/1030-1/24-03-2014 έγγραφό της, ζήτησε από το ΥΠΑΙΘ την παροχή επεξηγήσεων και συμπληρωματικών στοιχείων για τα εν λόγω Πρόγραμμα.

Το ΥΠΑΙΘ απάντησε με το υπ' αριθμ. πρωτ./...-2014 (αριθμ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/3197/22-05-2014) έγγραφό του.

απαιτείται ενυπόγραφη δήλωση γονέα /κηδεμόνα.

² Διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο

(<http://eyzin.minedu.gov.gr/Documents/%CE%9F%CE%94%CE%97%CE%93%CE%9F%CE%A3%20%CE%A7%CE%A1%CE%97%CE%A3%CE%97%CE%A3-2014.pdf>)

Στη συνέχεια, η Αρχή, με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΞ/3371/29-05-2014 έγγραφό της, ζήτησε από το ΥΠΑΙΘ συμπληρωματικά στοιχεία σχετικά με τα μέτρα ασφάλειας του πληροφοριακού συστήματος του εν λόγω Προγράμματος καθώς και να ενημερώσει την Αρχή για τις προϋποθέσεις διεξαγωγής και υλοποίησης ανάλογων προγραμμάτων σε χώρες του εξωτερικού και κυρίως σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το ΥΠΑΙΘ απάντησε με το υπ' αριθμ. πρωτ./...-2014 (αριθμ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/4378/11-7-2014) έγγραφό του.

Στη συνέχεια και μετά από αλληπάλληλη επικοινωνία με το ΥΠΑΙΘ, η Αρχή με την υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΞ/3945/23-06-2014 κλήση κάλεσε το ΥΠΑΙΘ σε ακρόαση, από το οποίο ζητήθηκε αναβολή και ορίσθηκε νέα ακρόαση στις 30.7.2014. Κατά την ακρόαση της 30.7.2014 παρευρέθησαν εκπρόσωποι του ΥΠΑΙΘ και του εκτελούντος την επεξεργασία Χαροκοπείου Πανεπιστημίου και ορίσθηκε προθεσμία υποβολής υπομνήματος, το οποίο και κατατέθηκε στην Αρχή με το υπ' αριθμ. πρωτ./.. (αριθμ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/4821/4.8.2014) έγγραφο του ΥΠΑΙΘ.

Αναλυτικότερα, το ΥΠΑΙΘ με τα ανωτέρω του έγγραφα του και το υπόμνημά του, απάντησε στην Αρχή τα εξής:

Η εν λόγω επεξεργασία βασίζεται στις εγκυκλίους 193728/Γ4/17-12-2013, 193728/γ4/17-12-2013, 29282/Γ4/1-3-2013, 29280/Γ4/1-3-2013 και 33006/Γ4/8-3-2013, στον Οδηγό Αξιολόγησης Σωματικής Διάπλασης και Φυσικής Κατάστασης για μαθητές Νηπιαγωγείου, Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου, στην απόφαση Φ.12/879/88413/Γ1/28-7-2010 (ΦΕΚ 1139, τ.Β') και στην απόφαση Τροποποίηση – συμπλήρωση της με αριθμ. Φ.12/773/77094/Γ1/28-7-2006 (ΦΕΚ 1139, τ.Β') και της με αριθμ. Φ.12/620/61531/Γ1/31-5-2010 (ΦΕΚ 804, τ.Β') Ωρολόγια Προγράμματα Δημοτικών Σχολείων με Ενιαίο Αναμορφωμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα ΕΑΕΠ.

Η ενυπόγραφη συγκατάθεση του γονέα/κηδεμόνα ζητήθηκε για το παλίνδρομο τεστ των μαθητών λόγω υψηλής καταπόνησης του οργανισμού.

Ο Αριθμός Μητρώου του μαθητή που καταχωρείται στη βάση δεδομένων του εν λόγω Προγράμματος είναι ένας μοναδικός αριθμός του μαθητή στη Σχολική μονάδα, στην οποία

φοιτά και είναι κοινός με τον Αριθμό Μητρώου που καταχωρείται στο σύστημα mySchool για την ίδια Σχολική μονάδα.

Η αναφορά του Αριθμού Μητρώου στην εγκύκλιο 9249/Γ4/23-01-2014 του ΥΠΑΙΘ «... για τη διασφάλιση των προσωπικών δεδομένων των μαθητών, η καταγραφή των μετρήσεων των μαθητών στην ηλεκτρονική φόρμα θα γίνεται μόνο με τη χρήση του Αριθμού Μητρώου», έγινε μόνο για τη διευκόλυνση των σχολικών μονάδων στην καταχώριση των στοιχείων. Σαφώς και είναι δυνατόν η καταχώριση των στοιχείων να γίνεται χωρίς καν τη χρήση του Αριθμού Μητρώου των μαθητών/τριών. Αυτό, εξάλλου, έχει ήδη γίνει σε αρκετά σχολεία για διάφορους λόγους (π.χ. σε όλα τα νηπιαγωγεία). Επισημαίνεται δε ότι ο Αριθμός Μητρώου των μαθητών είναι γνωστός μόνο στους εξουσιοδοτημένους χρήστες των πληροφοριακών συστημάτων του ΥΠΑΙΘ και πάντα σε τοπικό επίπεδο για τη δική τους Σχολική Μονάδα.

Ο λόγος διαβίβασης των δεδομένων στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο αφορά στη στατιστική αξιοποίηση των δεδομένων αυτών με σκοπό την εξαγωγή των ομαδοποιημένων συμπερασμάτων για τα σωματομετρικά χαρακτηριστικά, τη διατροφή και τη φυσική κατάσταση του μαθητικού πληθυσμού.

Η επιστημονική διερεύνηση και η εξαγωγή σχετικών συμπερασμάτων προκύπτει από τα συνολικά στοιχεία των μετρήσεων. Δηλαδή οι μέσοι όροι και οι τυπικές αποκλίσεις υπολογίζονται από την Επιστημονική Ομάδα του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου με βάση τα δεδομένα που στέλνει η Διεύθυνση Λειτουργικών Υποδομών Πληροφορικής και Νέων Τεχνολογιών του ΥΠΑΙΘ με τη μορφή ενός (1) μη επανεγγράψιμου δίσκου DVD, σε μορφή αρχείου Excel. Από τα δεδομένα αυτά έχει αφαιρεθεί ο Αριθμός Μητρώου του μαθητή. Συγκεκριμένα εστάλη στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο ένας μη επανεγγράψιμος δίσκος που περιείχε δεδομένα 359.262 εγγραφών για το σχολικό έτος 2012-2013, από τα οποία είχε απαλειφθεί ο Αριθμός Μητρώου των μαθητών και αντικατασταθεί από έναν μοναδικό κωδικό (unique identifier). Τα δεδομένα των μετρήσεων διατίθενται αποκλειστικά για στατιστική αξιοποίηση στο πλαίσιο του εν λόγω Προγράμματος. Η εξαγωγή των συμπερασμάτων δε, γίνεται επί ομάδων του μαθητικού πληθυσμού και σε καμία περίπτωση εξατομικευμένα.

Επιπροσθέτως, τα στατιστικά στοιχεία που είναι διαθέσιμα στο διαχειριστικό εργαλείο

της εφαρμογής του εν λόγω Προγράμματος, το οποίο χρησιμοποιεί και η ομάδα επιχειρησιακής διαχείρισης του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου, έχουν ποσοτικό χαρακτήρα, δηλαδή αφορούν το πλήθος και την πρόοδο των αξιολογήσεων (π.χ. αριθμός αξιολογήσεων ενός σχολείου στις οποίες έχουν απαντηθεί ερωτήσεις Φυσικής Δραστηριότητας) και όχι προσωπικά στοιχεία, καθότι δεν είναι διαθέσιμες οι απαντήσεις/μετρήσεις των μαθητών, ούτε και οι Αριθμοί Μητρώου των μαθητών.

Κανένα ατομικό αποτέλεσμα μαθητή δεν έχει ανακοινωθεί ή διαβιβαστεί σε κανέναν, παρά μόνο στους γονείς και κηδεμόνες

Πρόσβαση στα δεδομένα των μαθητών έχουν οι εκπαιδευτικοί κάθε σχολείου, οι οποίοι αναλαμβάνουν να διεκπεραιώσουν το εν λόγω Πρόγραμμα. Η πρόσβαση αφορά στα δεδομένα των μαθητών/τριών τους μόνο για το τρέχον σχολικό έτος και μόνο για την περίοδο από τη μέτρηση μέχρι την καταχώρηση.

Η Ομάδα Υλοποίησης Ε.Υ.ΖΗ.Ν. του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου έχει πρόσβαση σε διαχειριστικές σελίδες που περιλαμβάνουν στοιχεία μητρώου Σχολείων (πχ Νομός, Email κλπ) και σε συγκεντρωτικά/στατιστικά στοιχεία αξιολογήσεων ανά σχολείο, τόσο για το τρέχον σχολικό έτος όσο και για προηγούμενα (πάντα χωρίς κάποιο προσωπικό στοιχείο π.χ. Αριθμός Μητρώου μαθητή).

Η εφαρμογή που ανέπτυξε η εταιρεία COMSYS για λογαριασμό του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου υλοποιεί αλγορίθμους, οι οποίοι δόθηκαν από το Χαροκόπειο στο πλαίσιο υλοποίησης του εν λόγω Προγράμματος και χρησιμεύουν στην εξαγωγή της ατομικής αναφοράς που δίνεται στους μαθητές. Η εταιρεία αυτή πραγματοποιεί τις απαραίτητες εργασίες διαχείρισης, συντήρησης και αναβάθμισης λογισμικού του πληροφοριακού συστήματος που υποστηρίζει την επεξεργασία του εν λόγω Προγράμματος, παρουσία των αρμόδιων υπαλλήλων της Διεύθυνσης Λειτουργικών Υποδομών Πληροφορικής και Νέων Τεχνολογιών. Η εταιρεία αυτή δεν λαμβάνει τα δεδομένα των μαθητών και δεν έχει απομακρυσμένη πρόσβαση στη βάση δεδομένων.

Το πληροφοριακό σύστημα που υποστηρίζει την επεξεργασία του εν λόγω Προγράμματος βρίσκεται στην υποδομή τεχνολογίας νέφους (cloud) της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΥΠΑΙΘ. Οι κωδικοί πρόσβασης των χρηστών αποθηκεύονται κρυπτογραφημένοι στη βάση δεδομένων του συστήματος. Τα δεδομένα μεταδίδονται

κρυπτογραφημένα με χρήση του πρωτοκόλλου HTTPS.

Για τη συμμετοχή κάθε μαθητή στο εν λόγω Πρόγραμμα υπάρχει ενημέρωση τόσο του ιδίου όσο και των γονέων του, μέσω της Διεύθυνσης των σχολικών μονάδων και του οδηγού μετρήσεων.

Η Διεύθυνση κάθε σχολείου αποφασίζει με ποιόν τρόπο θα ενημερωθούν οι γονείς/κηδεμόνες των μαθητών/ριών για την εφαρμογή και υλοποίηση του εν λόγω Προγράμματος (π.χ. διοργάνωση ενημερωτικής συνάντησης, έγγραφη επιστολή, προφορική ενημέρωση κ.τ.λ.). Φυσικά, όποιος γονέας/κηδεμόνας δεν επιθυμεί τη συμμετοχή του παιδιού του στο εν λόγω Πρόγραμμα, μπορεί να το δηλώσει εγγράφως ή προφορικά στο Διευθυντή του Σχολείου και να μην συμμετάσχει στο πρόγραμμα ο μαθητής/τρια.

Το Πρόγραμμα θα διαρκέσει συνολικά πέντε (5) ακαδημαϊκά έτη και για όλη αυτή τη χρονική περίοδο δεν διαγράφονται στοιχεία από την βάση δεδομένων, για λόγους διαχρονικής εξαγωγής συγκριτικών συμπερασμάτων. Η έναρξη έγινε τη σχολική χρονιά 2012-13 και η λήξη προσδιορίζεται τη σχολική χρονιά 2016-2017.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των προαναφερομένων στοιχείων, αφού άκουσε τους εισηγητές και την βοηθό εισηγήτρια, η οποία στη συνέχεια αποχώρησε, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1 του ν.2472/1997 «1. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών...». Με το με αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/3197/22.5.2014 έγγραφό του το ΥΠΑΙΘ αναφέρει ότι σκοπός της εν λόγω επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων είναι η διαχρονική καταγραφή των σωματομετρικών χαρακτηριστικών, της σωματικής δραστηριότητας, της φυσικής κατάστασης και της αποτύπωσης των διατροφικών συνθηκών όλων των μαθητών/τριών των σχολικών μονάδων της χώρας. Απώτερος σκοπός αναφέρεται ότι αποτελεί η βελτίωση της υγείας των

παιδιών, ο οποίος καταρχήν είναι θεμιτός.

2. Ως προς τον καθορισμό του υπεύθυνου επεξεργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχ. ζ) του ν. 2472/1997 υπεύθυνος επεξεργασίας είναι όποιος «...καθορίζει το σκοπό και τον τρόπο της επεξεργασίας, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός. Όταν ο σκοπός και τρόπος καθορίζονται με διατάξεις νόμου ή κανονιστικές διατάξεις εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια βάσει των οποίων γίνεται η επιλογή του καθορίζονται αντίστοιχα από το εθνικό ή το κοινοτικό δίκαιο.». Στην προκειμένη περίπτωση το ΥΠΑΙΘ ζητάει, μέσω των παραπάνω εγκυκλίων, από τις σχολικές μονάδες να συλλέξουν τα αναφερόμενα στο ιστορικό της παρούσης δεδομένα των μαθητών, από τα οποία στη συνέχεια πραγματοποιείται η εξαγωγή των στατιστικών αποτελεσμάτων και συμπερασμάτων από το Χαρακόπειο Πανεπιστήμιο. Συνεπώς, και το ΥΠΑΙΘ αποτελεί υπεύθυνο επεξεργασίας του εν λόγω Προγράμματος, καθώς καθορίζει πρωτοτύπως ουσιώδη στοιχεία του τρόπου της επεξεργασίας, προσδιορίζει τους απαιτούμενους οικονομικούς, ανθρώπινους κλπ. πόρους, χωρίς επιπλέον να προβλέπεται ως προς τούτα έλεγχος από άλλη υπηρεσία³.

3. Σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν.2472/1997 «1. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται ενόψει των σκοπών της επεξεργασίας. γ) Να είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, να υποβάλλονται σε ενημέρωση. δ) (...).». Από τα προσκομιζόμενα από το ΥΠΑΙΘ στοιχεία, δεν προκύπτει η ύπαρξη νομοθετικής πρόβλεψης για την υπό εξέταση επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Η με αριθμ. Φ.12/879/88413/Γ1/28.7.2010 (ΦΕΚ 1139, τμ. Β΄ - άρθρο 4 παρ.6) υπουργική απόφαση, την οποία επικαλείται το ΥΠΑΙΘ και η οποία αφορά στη διδασκαλία και το πρόγραμμα σπουδών νέων διδακτικών αντικειμένων

³ Αντιθέτως ο εκτελών την επεξεργασία, δηλαδή στην προκειμένη περίπτωση το Χαρακόπειο Πανεπιστήμιο, ελέγχεται από τον υπεύθυνο επεξεργασίας σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 4 ν. 2472/1997 σε συνδυασμό με την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 17 παρ. 3 της Οδηγίας 95/46/EΚ. (Βλ. και την με αρ. 98/2014 Απόφαση της Αρχής για την έννοια του υπεύθυνου επεξεργασίας).

των ολοήμερων δημοτικών σχολείων, αλλά και την επανεξέταση και επικαιροποίηση των αναλυτικών προγραμμάτων για τα διδακτικά αντικείμενα του ολοήμερου προγράμματος, ορίζει τον σκοπό της καταγραφής δεικτών κινητικής και σωματικής ανάπτυξης στο σύνολο των παιδιών της Γ΄ Τάξης Δημοτικού και δεν μπορεί να αποτελέσει γενικού χαρακτήρα νομική βάση για την υπό εξέταση επεξεργασία κατά κύριο λόγο λόγω του περιορισμένου αντικειμένου της. Επίσης, είναι σαφές ότι η εν λόγω επεξεργασία είναι διαδικασία διακριτή από τη διδασκαλία του μαθήματος της φυσικής αγωγής καθώς δεν συνδέεται με την αξιολόγηση και τη βαθμολογία των μαθητών στο μάθημα της φυσικής αγωγής, όπως τονίζει η ίδια ως άνω υπουργική απόφαση. Το αυτό κατά μείζονα λόγο ισχύει και για τις υπουργικές αποφάσεις, με τις οποίες καθορίζονται οι αρμοδιότητες των Υφυπουργών του ΥΠΑΙΘ και τις οποίες προβάλλει το ΥΠΑΙΘ ως νομική βάση της εν λόγω επεξεργασίας στο με αρ. πρωτ./...-2014 (αρ. πρωτ. Αρχής Γ/ΕΙΣ/4825/04.8.2014) Υπόμνημά του, εφόσον αυτές περιορίζονται στην απονομή, με βάση τις ισχύουσες διατάξεις, αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς.

Συνεπώς, για να είναι νόμιμη η εν λόγω επεξεργασία, ως υποχρεωτικό μέσο διαπίστωσης της φυσικής κατάστασης των μαθητών και να μην απαιτείται για αυτό ειδική συναίνεση των γονέων ή κηδεμόνων τους, πρέπει να υπάρχει νομοθετική πρόβλεψη, όπου θα περιγράφονται ο υπεύθυνος επεξεργασίας, ο σκοπός της επεξεργασίας, τα συγκεκριμένα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που είναι αναγκαίο να τύχουν επεξεργασίας, κατά τρόπο, ώστε να προκύπτει με σαφήνεια ότι τα συγκεκριμένα δεδομένα είναι αναγκαία και πρόσφορα σε σχέση με τον σκοπό της επιδιωκόμενης επεξεργασίας κατ' εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας, ο χρόνος τήρησης των δεδομένων, οι τυχόν αποδέκτες των δεδομένων αυτών και να παρέχεται ειδικώς η αναγκαία νομοθετική εξουσιοδότηση για τη ρύθμιση ειδικότερων, τεχνικών ή λεπτομερειακών θεμάτων, όπως ο σχεδιασμός του συγκεκριμένου συστήματος και τα εν γένει οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια της επεξεργασίας των δεδομένων. Τούτο δε γιατί πρόκειται για προγραμματισμένη ενέργεια του ΥΠΑΙΘ, η οποία κατά την αρχή της νομιμότητας των πράξεων της Διοίκησης, πρέπει να στηρίζεται σε διάταξη νόμου. Αν δεν υπάρχει επαρκής νομική κάλυψη για την νομιμότητα της ανωτέρω επεξεργασίας απαιτείται οπωσδήποτε η έγγραφη συναίνεση του γονέα του μαθητή, η οποία δίδεται μετά από προηγούμενη

ενημέρωση και το όλο πρόγραμμα εφαρμόζεται προαιρετικά.

Ωστόσο, σύμφωνα με την άποψη ενός μέλους της Αρχής που μειοψήφησε, η εν λόγω επεξεργασία είναι νόμιμη καθώς η με αριθμ. Φ.12/879/88413/Γ1/28.7.2010 (ΦΕΚ 1139, τμ. Β΄) υπουργική απόφαση, παρέχει επαρκή νομική βάση για την επεξεργασία των δεδομένων των μαθητών όλων των βαθμίδων, στις οποίες εφαρμόζεται το Πρόγραμμα Ε.Υ.ΖΗ.Ν. Άλλωστε, οι εν λόγω μετρήσεις, που στόχο έχουν, σύμφωνα με την ίδια άποψη, τον έλεγχο και την αξιολόγηση της αναπτυξιακής πορείας των μαθητών είναι απόλυτα θεμιτές στο πλαίσιο του μαθήματος της φυσικής αγωγής.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή διαπιστώνει, κατά πλειοψηφία, ότι το Πρόγραμμα Ε.Υ.ΖΗ.Ν. του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, όπως εφαρμόστηκε το σχολικό έτος 2013-2014, δεν πληροί τις προϋποθέσεις νομιμότητας για τους αναφερθέντες στο ιστορικό της παρούσας λόγους,

και καλεί το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων:

1. Να μεριμνήσει για την ανωνυμοποίηση των μέχρι σήμερα συλλεγέντων προσωπικών δεδομένων των μαθητών για τους σκοπούς του Προγράμματος Ε.Υ.ΖΗ.Ν. από τη βάση δεδομένων που τηρεί.
2. Να μεριμνήσει, ώστε να συλλέγονται τα δεδομένα των μαθητών από τις σχολικές μονάδες για τους σκοπούς του Προγράμματος Ε.Υ.ΖΗ.Ν. μόνο με την έγγραφη συγκατάθεση των γονέων ή κηδεμόνων τους καθώς και να καταχωρούνται ανώνυμα στη βάση δεδομένων που τηρεί προκειμένου να μην υπάρχει καμία δυνατότητα άμεσης ή έμμεσης ταυτοποίησης των μαθητών.
3. Να ενημερώσει την Αρχή για τις παραπάνω ενέργειες.

Ο Πρόεδρος

Πέτρος Χριστόφορος

Η Γραμματέας

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου